

Autor: Organon tou Ontos

Nejednoznačnosti pojmu „fašismus“ ráda zneužívá „levice“ i „pravice“: Na levici se tzv. „korporátní fašismus“ používá zaměnitelně s fašismem jako takovým a část pravice zase ráda spojí všechny podle ní nežádoucí tendence s fašismem: „feminacistky“, „ekofašisté“ a „islamofašismus“ budiž jen několika příklady. Kliše islamofašismu je v oběhu už po desetiletí a s koncem Studené války jeho obliba dále vzrostla. Ze všeho nejvíc to však ukazuje pokroucené chápání dějin.

Jedním z prvních, kdo ve svůj prospěch užíval nejednoznačnost pojmu „fašismus“, byl Lev Trockij: fašistický režim se podle něj dostává k vládě nad společností tehdy, když se kapitalistické třídě podaří izolovat se před revolučním kvasem dělnické třídy. Idea „korporátního fašismu“, tedy svazku velkokapitálu, policie a vojenských zájmů, se na levici těší nemalé oblibě i dnes. Nedávno se třeba židovská televizní novinářka Rachel Maddowová ve své show snažila ukázat, že fašismus je vlastně autokratický kapitalismus a Britské unii sira Oswalda Mosleyho šlo v první řadě o ochranu zájmů kapitálu.

„Pravice“ je pak ve svém nakládání s „fašismem“ podstatně amorfnější: „ekofašisté“, „feminacistky“ a „islamofašisté“ ztělesňují spojení životního stylu a politického či sociálního přesvědčení s „fašismem“. Neokonzervativní pravice si pak nejpalčivější nenávist vyhradila pro „islamofašismus“ či „islámský fašismus“, koncept vyrůstající ze směsice mýtu o „dobré

válce“ a americké blízkovýchodní politiky. Ten nabýval na oblibě s koncem Studené války, kdy poslední zbývající překážkou sionistickému programu na Blízkém východě zůstaly sekulární muslimské státy, jako například Irák Saddáma Husajna.

Neokonzervatismus je pochopitelně výrazně židovským hnutím jak svým původem, tak cíli. Jeho otcem byl židovský intelektuál Irving Kristol a autorem proslulé neokonzervativní Wolfowitzovy doktríny, která vedla k dějinnému dokončení požitovštění angloamerické globální politiky, byl také Žid, Paul Wolfowitz.

Bushova doktrína byla přímým nástupcem té Wolfowitzovy a v jádru obou nalezneme myšlenku preventivních vojenských intervencí, nominálně ospravedlněných bojem proti terorismu, ve skutečnosti však vedených snahou zabezpečit a expandovat židovské zájmy na Blízkém východě a napomoci dalšímu obohacení mezinárodních židovských a bankovních elit. S koncem Studené války Židé jako Charles Krauthammer stále častěji napadali údajný americký bělošský „nativismus“, „izolacionismus“ a „antisemitismus“, když současně filmy s židovskou tematikou jako *Schindlerův seznam* rafinovaně dělaly prostor sionistické agendě.

Válka v Zálivu 1990-1991 i invaze do Iráku v roce 2003 byly částečně ospravedlněny srovnáními Saddáma Husajna s Adolfem Hitlerem. Invaze do Iráku byla válkou vedenou za Izrael. Postupem času musela Bushova vláda hledat nové a nové obhajoby tohoto nesmyslného a nákladného tažení, a tak se od roku 2006 stále častěji obracela ke konceptu „islamofašismu“, Donald Rumsfeld obvinil kritiky války z měkkosti vůči „novému typu fašismu“, když odpůrce války přirovnal k Nevillu Chamberlainovi a jemu podobným, kteří činili ústupky Adolfu Hitlerovi.

„Islamofašismus“ se tak stal součástí plánu na prosazování „demokracie“ a zdůvodňování „změn režimů“ na Blízkém východě. Mnohem spíše ale šlo o plán na přetvoření regionu tak, aby lépe sloužil místním zájmům Izraele a otevřel své takřka neomezené zdroje židovské ekonomické elitě.

Slučování „fašismu“ s „islámem“ – ať už jsou oba pojmy definovány jakkoliv mlhavě – využívají ve své rétorice i ideologii také někteří evropští nacionalističtí předáci. Předsedkyně francouzské Front National Marine Le Penová stála v roce 2015 před soudem za přirovnání muslimů modlících se v ulicích francouzských měst k německé okupaci. Šlo sice o historické přirovnání zamýšlené na rétorický efekt, vychází však ze zásadnějšího splynutí zájmů: podobně jako u amerického neokonzervatismu i jeho spřízněné tendence v Evropě do jisté míry pohání touha vlichotit se Židům.

V rozhovoru pro židovskou televizi se tak například Marine Le Penová nechala slyšet:

„Hodně našich židovských krajanů si myslím uvědomuje, že jedině my je dokážeme energicky bránit proti vzrůstajícímu se islámskému fundamentalismu. Nikdy jiný na francouzské politické scéně si to netroufá udělat. Možná se bojí, že

by byli nařčeni z islamofobie. My ale nazýváme věci pravými jmény, tím jsme prosluli. Máme dost odvahy říkat pravdu a navrhnout nezbytná řešení.“

Zřejmě ne všichni stoupenci Le Penové by s ní ale souhlasili v tom, že evropský „antisemitismus“ je čistě produktem islamizace a že přítomnost muslimů v Evropě nemá nic společného s židovským vlivem. Otevřená imigrační politika ve **Spojených státech i Evropě**, zásadní historická proměna imigrační politiky obecně s cílem podkopat rasovou homogenitu bělošských zemí, islamizace Evropy a legitimizace multirasového pojetí společnosti jsou z části také výsledkem židovského vlivu a nadbíhání židovským zájmům.

Tyto sklony k historickému srovnávání „fašismu“ nebo fašistických režimů s těmi islámskými ovšem najdeme nejen v Americe a západní Evropě. Koncem roku 2015 začalo Rusko s útoky na síly Islámského státu v Sýrii, které se po vlně kritiky snažilo ospravedlnit přirovnáním k **sovětským pokusům destabilizovat Hitlerovo Německo a obrátit západní státy proti fašismu**. Všudypřítomné jsou pak **paralely Hitlerova Německa a Islámského státu**, včetně nařčení Západu z podpory fašismu.

Srovnáním s fašismem se nevyhnula ani vnitřní politika Islámského státu, včetně jeho **výchovných programů** a samozřejmě nemohly chybět **odkazy na holokaust**. Jejich četnost a všudypřítomnost dosáhla takové míry, že vyvolala jistou míru skepse dokonce i na **levici**.

Ruské vnímání 2. světové války má k realitě podobně daleko jako to západní a vychází ze stejných nepodložených **nepřavd o Hitlerových předválečných cílech**. Ve skutečnosti se totiž cíle Hitlerovy **předválečné zahraniční politiky** v zásadě omezovaly na plánování německé nadvlády na Východě, upevnění **spojenectví s Itálií a Británií** a vytvoření suchozemské říše sahající až na území někdejšího Sovětského svazu, jehož půda a tedy **životní prostor měly vlít novou krev do žil německého národa**. Ruská tvrzení o fašismu coby hrůzné celosvětové hrozbě jsou tedy vypočítavá a absurdní.

Přirovnání Islámského státu k hitlerovskému Německu a fašismu obecně se však neomezují pouze na Rusko. V článku nazvaném „**Poučení z Ecova ur-fašismu**“ John Allen Gay podotýká, že islamismus a „fašismus“ lákají podobné typy:

... nikdo nechce křísit starý fašismus (kromě hrstky excentriků, které přitahuje tabu: stát se fašistou je SWPL obdobou odchodu k ISIS)...

Toto ztotožnění se opírá o několik tvrzení. Podle jednoho z nich zaujímá Hitler podobné místo v dějinách jako al-Bagdádí a srovnatelné jsou i jejich cíle. V svém kázání z Mosulu (2014) vyhlásil al-Bagdádí „celosvětový chalífát“ s cílem podmanit si nejen muslimský svět, ale časem i zbytek světa. Hitler oproti tomu chtěl sjednotit německý národ a zabezpečit jeho existenci, což vedlo k válce na Východě, která měla podle Hitlerových záměrů zůstat válkou na jedné frontě bez účasti Západu.

Podkladem pro srovnání je i víra, že oba režimy spojuje ochota uchýlovat se k terorismu. Hlavně v posledních dvou desetiletích vyšla řada knih, které se pokoušejí zdůraznit historické spojení mezi Hitlerovým režimem a radikálním islámem. Zpravidla při tom však přehlížejí některá historická specifika: Hitler se chtěl vyhnout bombardování civilistů a snažil se na tomto bodě přimět britskou vládu k uzavření dohody. Masově s touto taktikou začal Churchill, který už začátkem války dovolil RAF terorizovat a decimovat německé civilní cíle.

Dalším z důvodů k paralelám je odmítnutí liberalismu, globalismu a humanismu, které radikální islám spojuje s fašismem – fašisté ani radikální islamisté nechtějí žít ve společnosti formované těmito hodnotami. Jakkoliv je to pravda, samo o sobě to stěží ospravedlňuje ztotožňování islamismu s fašismem.

Přirovnání německých okupačních vojsk k muslimským imigrantům ve Francii Marine Le Penovou je podobně plytké jako ruské analogie hitlerovského Německa s Islámským státem. Byly to totiž Francie s Británií, kdo Německu nejprve vyhrožoval a následně vyhlásil válku. Navíc obě země po vyhlášení války zatvrzele **odmítaly Hitlerovy mírové návrhy**. Když už tedy trváme na srovnáních, měli bychom se ptát, zda muslimští imigranti ve Francii před pozváním do země nejprve nabídli, že zůstanou doma, nebo po příchodu nabízeli vrátit se domů.

Zazněly ale i hlubší paralely mezi „islamismem“ a „fašismem“, které lze považovat za významnější. Martin Kramer v eseji *„Islamismus a fašismus: nebojme se srovnání“* cituje Manfreda Halperna, obránce konceptu „islámského fašismu“:

Soustředí se na mobilizaci zápalu a násilí k navýšení moci svých charismatických vůdců a solidarity hnutí. Materiální pokrok chápou jako pouhý prostředek k nabytí síly k politické expanzi a zcela odmítají osobní i společenskou svobodu. Vyznávají hodnoty a emoce heroické minulosti, ale potlačují veškerou svobodnou kritickou analýzu...

A pokračuje v citaci Halperna:

...institucionalizace boje, napětí a násilí... následkem své vlastní logiky a dynamiky musí hnutí usilovat o naplnění své vize pomocí nihilistického teroru, lstí a vášní. Účinná státní správa je chápána pouze jako další mocný nástroj kontroly společenství. Ohnisko moci a centrum oddanosti se nachází v samotném hnutí... organizovaném tak, aby neoislámská totalita vyplnila celý život svých subjektů.

Kramer cituje i židovského marxistického historika Maxima Rodinsona, který iránskou revoluci označil za „islámský fašistický“ puč. Rodinson píše:

Nejvýraznějším trendem je však jistý typ archaického fašismu, čímž mám na mysli přání ustanovit autoritářský a totalitní stát s politickou policií tvrdě vynucující morální a společenské uspořádání. Současně také režim vynucuje konformitu náboženské tradici vykládané tím nejkonzervativnějším způsobem.

Argumentace Halperna s Rodinsonem už v sobě obsahuje jakousi podstatu, jde totiž o skutečnou ideologickou komparaci, zatímco povrchní paralely se spokojují s ospravedlněním domácích či zahraničněpolitických kroků. Zásadní nedostatek jejich srovnání však spočívá ve spoléhání se výhradně na funkci a proces bez přihlídnutí k formě a obsahu. Fašismus totiž není jen proces proměny národa a společnosti, ale také světonázor zahrnující narativy formy a struktury, z nichž těmi hlavními jsou národ, lid a rodina.

Soustředit se tedy na symboly procesu a termíny a fráze od „mobility“ a „solidarity“ přes „expanzi“ a „heroismus“ až po „stát“ a „řád“ se rovná nepochopení skutečné povahy fašismu. „Fašismus není jen sada funkcí, ale uspořádané pojetí forem, jež se soustředí na narativ určitého národa. Dějiny lidstva jsou dějinami boje mezi národy a skupinami. Historie života na Zemi je pak nekonečným bojem mezi různými typy organismů, což stojí v protikladu k „islamismu.“

„Radikální islám“ či „islamismus“ totiž na historii nahlíží jako na odvíjení se boje mezi náboženskými světonázory a „věřícími“ s „nevěřícími“. „Národ“ plní v tomto dramatu v lepším případě úlohu odchytky, v horším pak rozptýlení od jádra víry.

Christopher Hitchens si tyto uvedené odlišnosti uvědomoval a přišel s vlastním srovnáním „radikálního islámu“ a „fašismu“. Všimnul si, že:

Historicky kladl fašismus velký důraz na oslavu národního státu a korporativní struktury. Ta v muslimském světě, kde podmínky spíše než kapitalismus připomínají feudalismus, v podstatě neexistuje, přestože i bin Ládinův vlastní obchodní konglomerát je mj. temnou nadnárodní korporací s vazbami na svět finančního kapitálu. Co se národního státu týče, volá al-Káida po zrušení států jako Irák a Saúdská Arábie a ustanovení nového obnoveného chalífátu – nenajdeme tady ale paralely s šílenými plány „Velkoněmecka“ nebo Mussoliniho sny o oživené Římské říši?

Hitchens uznává kontrast důrazu fašismu na „národ“ a jeho zavržení islámem, jen aby se uchýlil ke slabé analogii mezi fašistickou láskou k „říši“ a islámskou nostalgií po „chalífátu“. Aby tedy zachránil už tak pokulhávající srovnání mezi fašismem a islamismem, obrací se Hitchens k poslednímu zoufalému srovnání těchto idejí. Není to jen slabé a zoufalé, ale také historicky nepoctivé a krajně zjednodušující.

Hitchens totiž přehlíží velice důležité prvky konceptů, jimž se snaží vysmívat: prostý fakt

jejich historické reality a význam v nedávných dějinách. Pro Hitlera tak důležitá idea Velkého Německa zahrnovala území a oblasti, které byly za Hitlerova mládí v **německém držení**. Na konci 1. světové války, těsně před Hitlerovým vstupem do politiky, Německo dosud ovládalo mnohá z území, která chtěl později Hitler znovu získat v Polsku, na Ukrajině, v Pobaltí a dalších teritoriích odebraných Německu Versailleskou smlouvou.

Hitler s Mussolinim se možná ve svých odkazech na „říše“ uchylovali k hyperbolám, v jejich době však bylo toto uspořádání státu naprosto běžné. Že tedy Hitler s Mussolinim usilovali o říše, z nich činí nanejvýš muže své doby. Na tom, že Itálie s Německem chtěly to, co v té měly Británie, Francie, Nizozemsko, Belgie, Španělsko nebo Portugalsko, tak jen sotva bylo něco „šíleného“. Všechny uvedené státy spravovaly rozlehlé říše.

Jedním ze základních pilířů politického programu sira Oswalda Mosleyho z Britské unie fašistů bylo zachování Britského impéria. Mosley ovšem jen chtěl zachovat stávající říši. Zdůrazňováním rétorických rozměrů imperiálních ambic Hitlera s Mussolinim, klade Hitchens přehnaný důraz i na samotné pojetí říše při současném přehlížení skutečnosti, že fašističtí předáci po celé Evropě se snažili uchovat existující říše, ostatně považované za jeden ze základních prvních nedávných evropských dějin. Hitchens se tedy mylí.

Podle všeho také naznačuje, že pojem říše je něčím jedinečně fašistickým, což neplatí o nic víc, než že by myšlenka rasy a národní pospolitosti vyšla od národních socialistů. Hitler jen převzal myšlenky, dlouho považované v Evropě za samozřejmost, a učinil z nich jádro svého programu.

Podobně jako fašistické pojetí říše Hitchens nepochopil ani ideu chalífátu. Osmanský chalífát se sice postupem času zmenšoval, přežil však celá staletí. Turecko se spojilo s Německem a Rakouskem-Uherskem a teprve po 1. světové válce Spojenci osmanský chalífát zrušili. Tím chceme ukázat, že chalífát není nějaká fantasmagorie, ale poměrně nedávná realita a to, že se jedná o cíl al-Káidy nebo IS, z něj ještě automaticky nečiní něco okrajového.

Hitchens uzavírá výzvou Západu k „obraně před a zničení“ fašismu a všech ostatních „totalitních hnutí.“ Ta jsou bez výjimky „hrozbou civilizaci a civilizovaným hodnotám“. Zjevně se jedná o hyperbolu: bylo snad Frankovo Španělsko, které přežilo válku a trvalo až do roku 1975, „hrozbou civilizaci“? Bylo Hitlerovo Německo hrozbou Británii a Francii kvůli tomu, že bylo hrozbou Sovětskému svazu? Byla by Mosleyho Británie „hrozbou civilizaci“ nebo díky jeho odporu k válce naopak spíše pevnou oporou základů této civilizace?

Důraz kladený na proces, metodu a usilování o říši dostatečně nepostihuje podstatu fašismu. Fašismus není souhrnem procesů, ale povstává jako původní podnět vycházející z jedinečného lidu jako reakce na skutečný úpadek, který ohrožuje budoucnost daného lidu a národa. Nevyrůstá ze vzduchoprázdna, jako nějaká abstrakce usilující o vymazání „civilizovaných hodnot“ či „civilizace.“ V zemích, kde se objevil, se tak stalo přímým následkem touhy lidí zvrátit sestupnou národní trajektorii.

Na „civilizovaných hodnotách“ nesejde, pokud chybí krev a duch k jejich zachování a britsko-

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

francouzské rozhodnutí vyhrožovat a následně vyhlásit válku Německu bylo umíráčkem Západu, kde dnes vymírající Evropany nahrazují rasoví vetřelci s odlišnými hodnotami.

Fašismus však před zachování existence svého lidu či národa žádné další hodnoty neklade. Když pro účely srovnávání s „islamismem“ vypreparujeme proces, funkce a metody fašistických režimů nebo hnutí, ve výsledku se vlastní fašismus vytratí. Fašismus totiž vychází z reality světa národů a svébytných skupin, které svými skutky povstávají i prožívají úpadek. Fašismus je autoritativní obrodou života v jeho plné hloubce, institucionalizací instinktu sebezáchovy a využitím státu coby orgánu k zajištění přetrvání národa a lidu, který jej obývá.

Esej *Unjustified Claims Regarding „Islamism“ and „Fascism“* vyšla na stránkách *Ur-Fascist Analects* 24. června 2016.